

GEOINŽENIRING d.o.o.
Dimičeva 14, Ljubljana

Tehnologija zajema in skladiščenja CO₂ (CCS)

1. Podnebne spremembe, trajnostni razvoj in CCS

Marjeta Car
m.car@geo-inz.si

predstavitev v okviru predmeta Okoljska geologija

UL - NTF, oddelek za geologijo

21. december 2011

Geoinženiring

Vsebina predstavitev:

- Podnebne spremembe – mit ali realnost?
- Energetska bilanca Zemlje
- Kroženje CO₂ v naravi
- Energetska oskrba in emisije CO₂
- Možni ukrepi za znižanje emisij
- Ali je CCS primerna opcija?

Pregled CCS tehnologije

Carbon Capture and Storage (CCS)

... tehnologija ki omogoča:

- zajem CO₂, preden le-ta pride v ozračje
- transport na primerno lokacijo za skladiščenje
- trajno uskladiščenje v geološke plasti

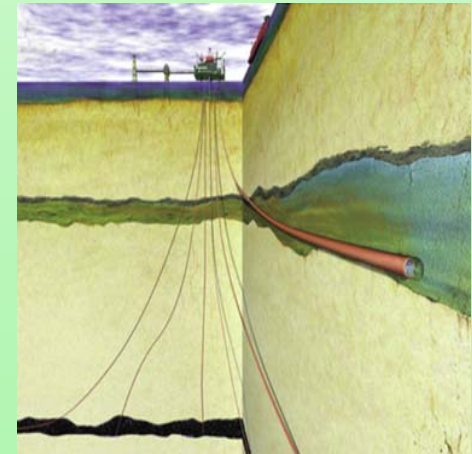
zajem

transport

uskladiščenje

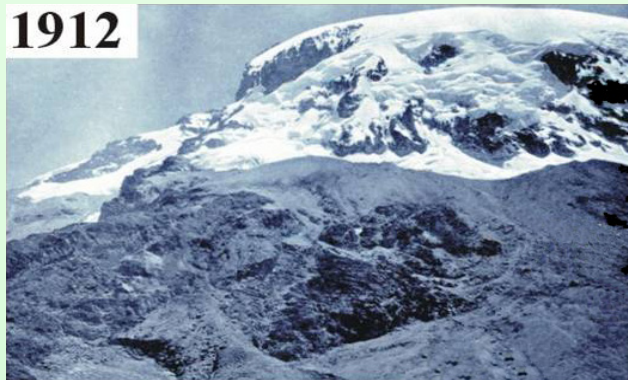
Zakaj geološko skladiščiti CO₂?

pravilo palca:

povišanje temperature za 1°C/ 100 let ima za posledico:

- dvig nivoja morja za 20 cm
- sprememba klimatskih območij za +/- 100 km/100 let
- dvig alpske klime za 150 m/100 let

1912

1970

2000

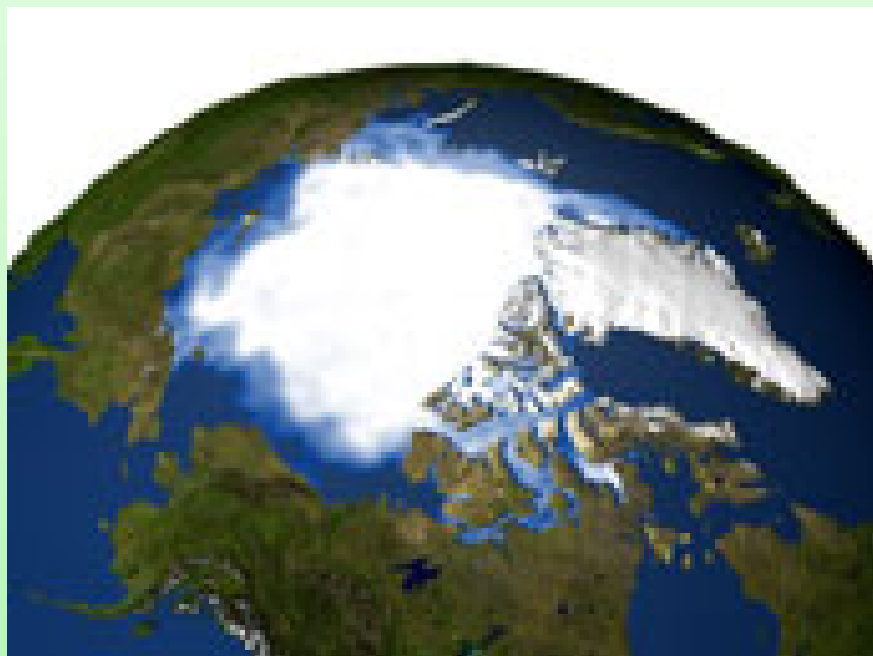
Kilimandžaro

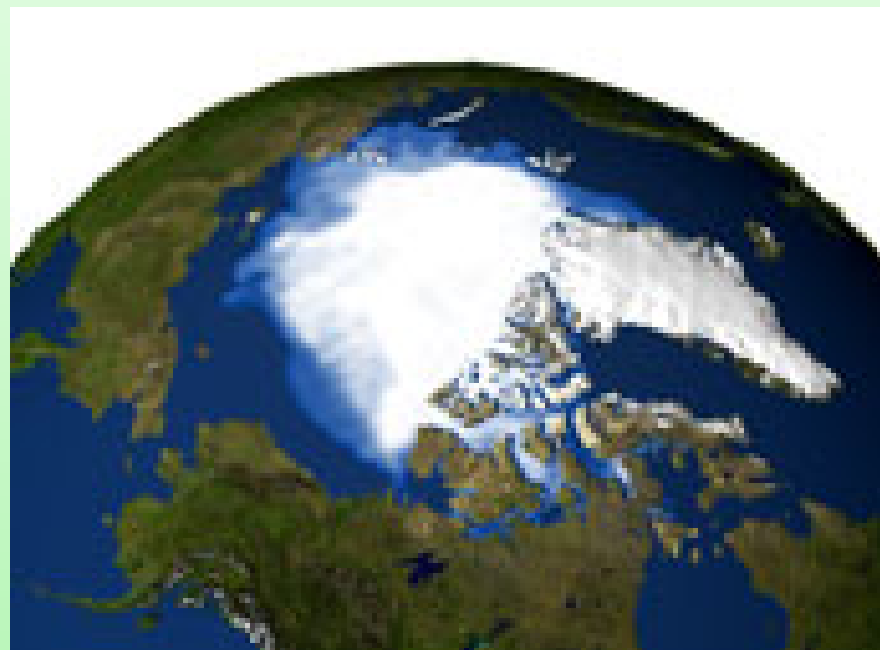
Geoinženiring

Zakaj geološko skladiščiti CO₂?

Arktika

september 1979

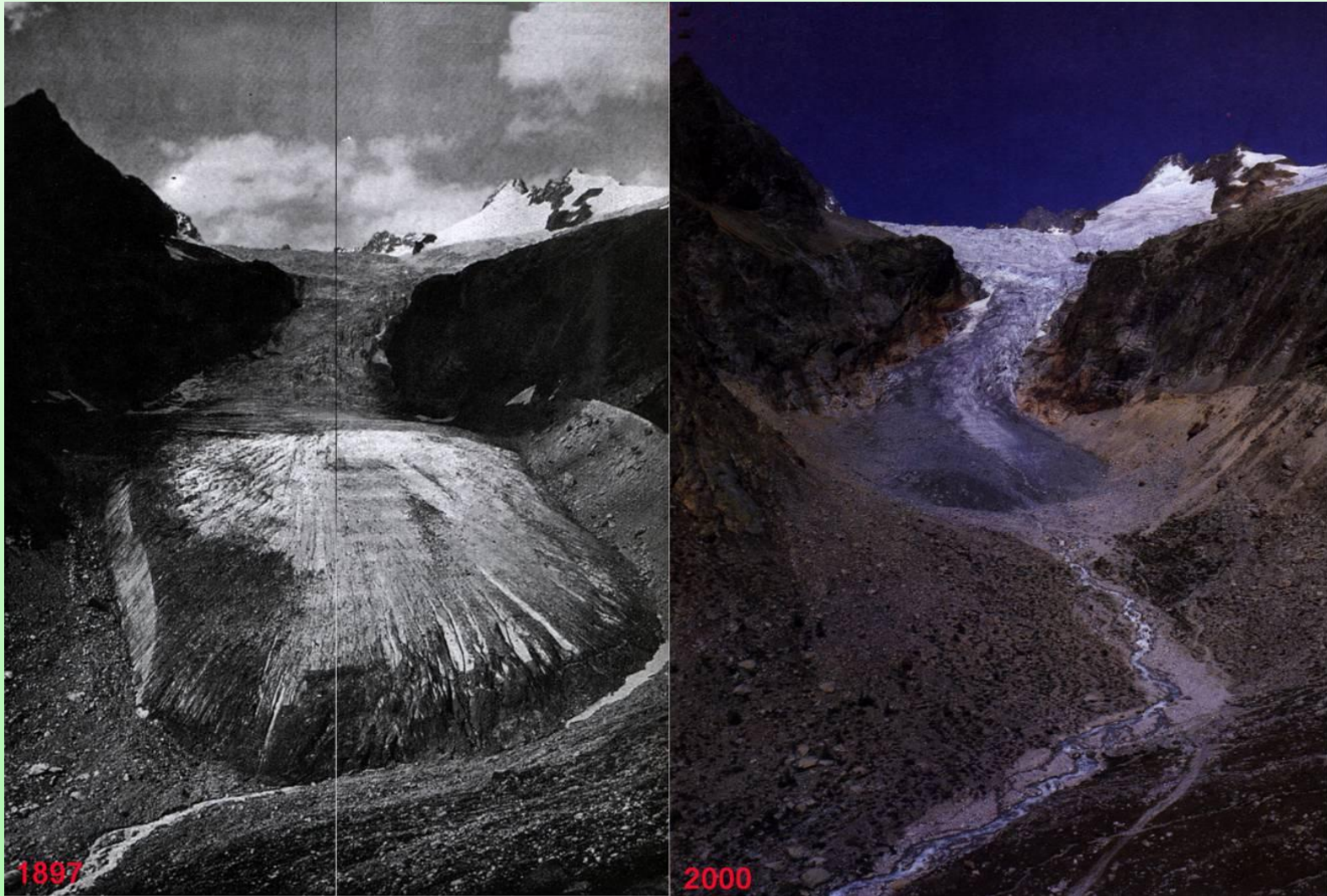
september 2005

Zakaj geološko skladiščiti CO₂?

ledenik Pre de Bre, Mont Blanc

Zakaj geološko skladiščiti CO₂?

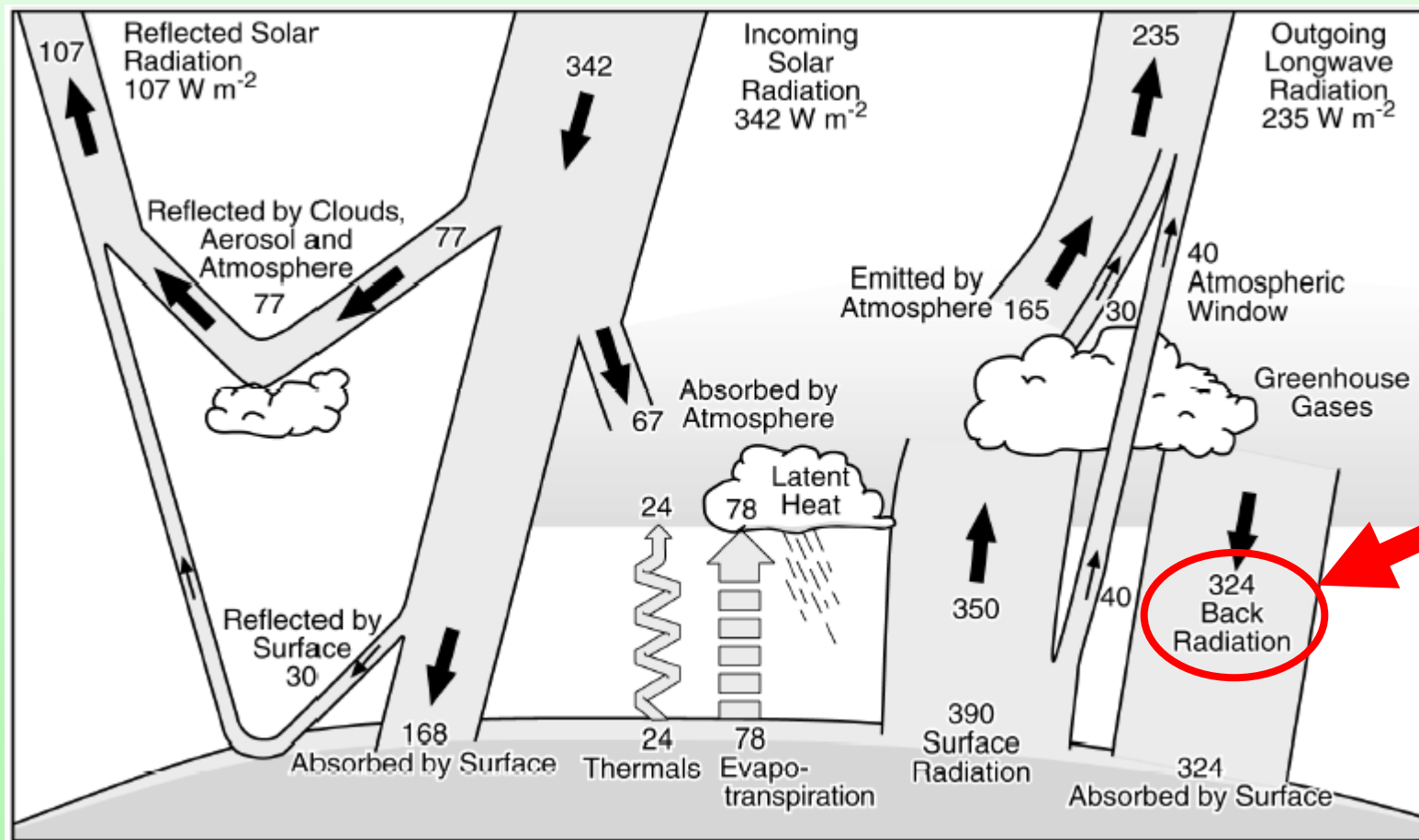
Iledenik Upsala, Patagonia

Zakaj geološko skladiščiti CO₂?

Energetska bilanca Zemlje vir CO2NET

Change in the flux

Numbers are in watts per square meter of Earth's surface (source: Kiehl and Trenberth, 1997)

The atmosphere is transparent for most of the short-wave radiation from the sun, but it absorbs the long-wave radiation emitted by the Earth surface

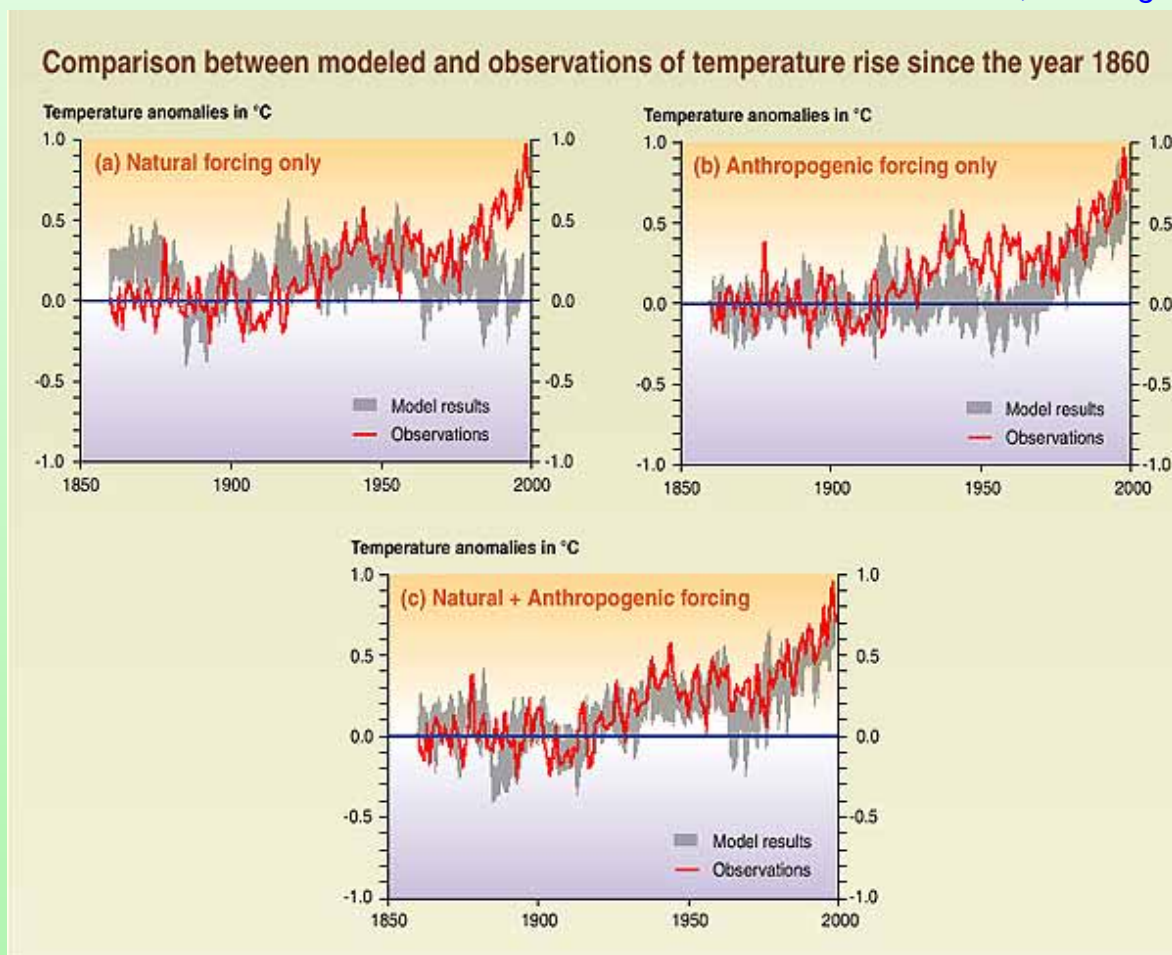

Zakaj geološko skladiščiti CO₂?

“There is new and stronger evidence that most of the warming observed over the last 50 years is attributable to human activities.”

IPCC, Working Group I

source: IPCC, Working Group I

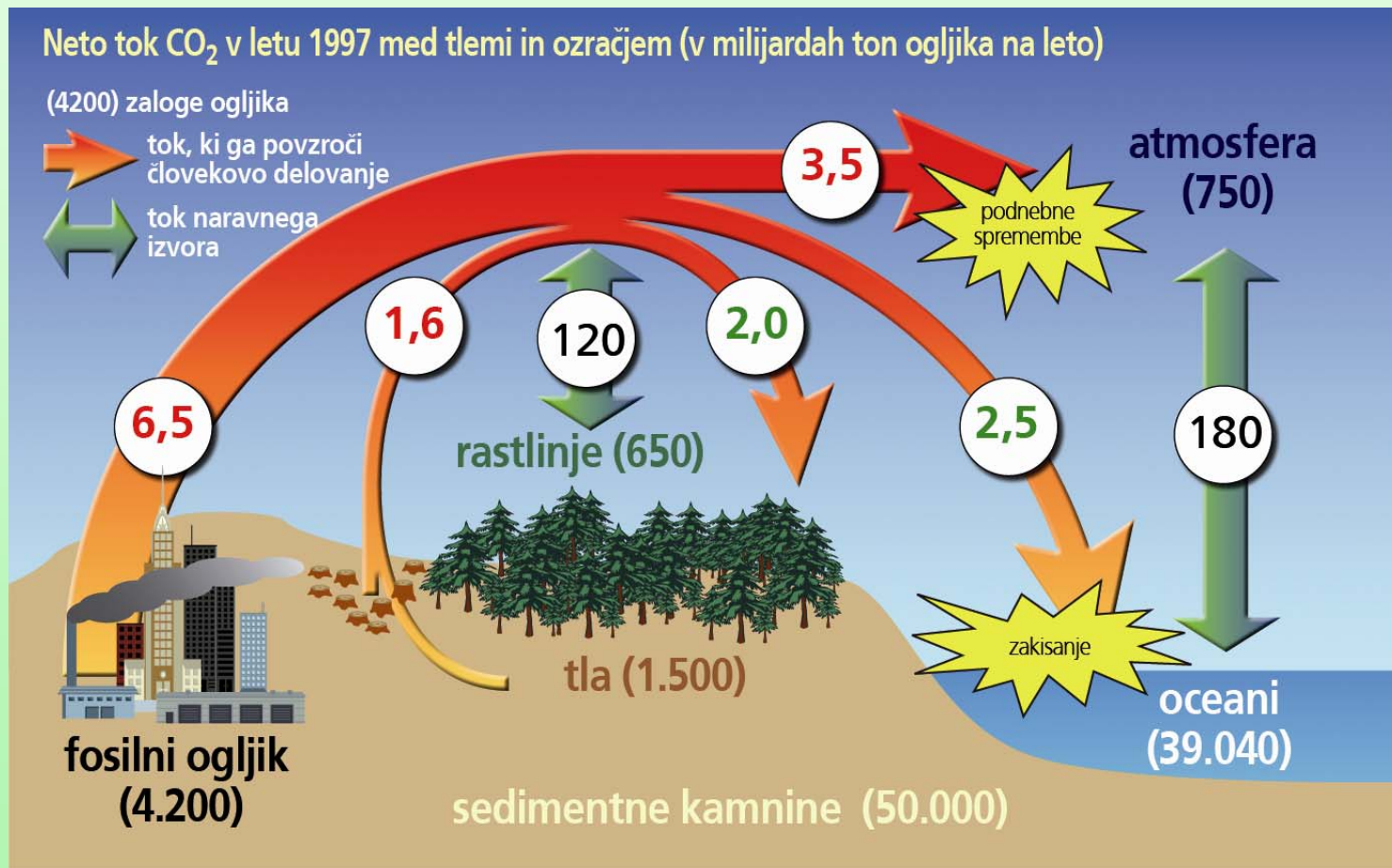
Geoinženiring

Temperature and precipitation extremes

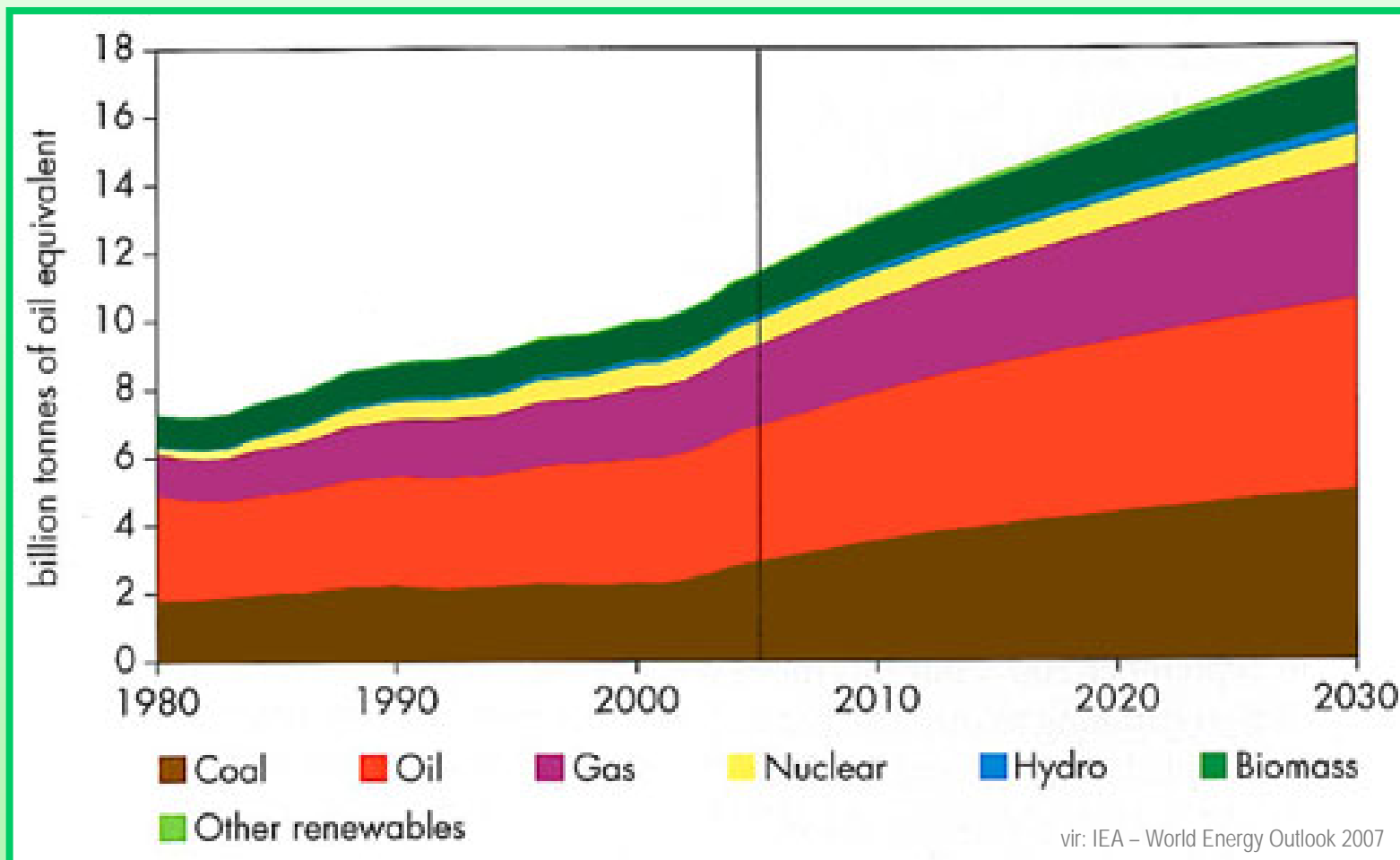
Kroženje CO₂ med tlemi in ozračjem

globalni izpusti 30 Gt CO₂ /leto – 80% zaradi izgorovanja fosilnih goriv,
20% zaradi krčenja gozdov in kmetijske dejavnosti

Energetska oskrba in izpusti CO₂

40% porast porabe energije na prebivalca v zadnjih 40 letih (vir: Svetovna banka)

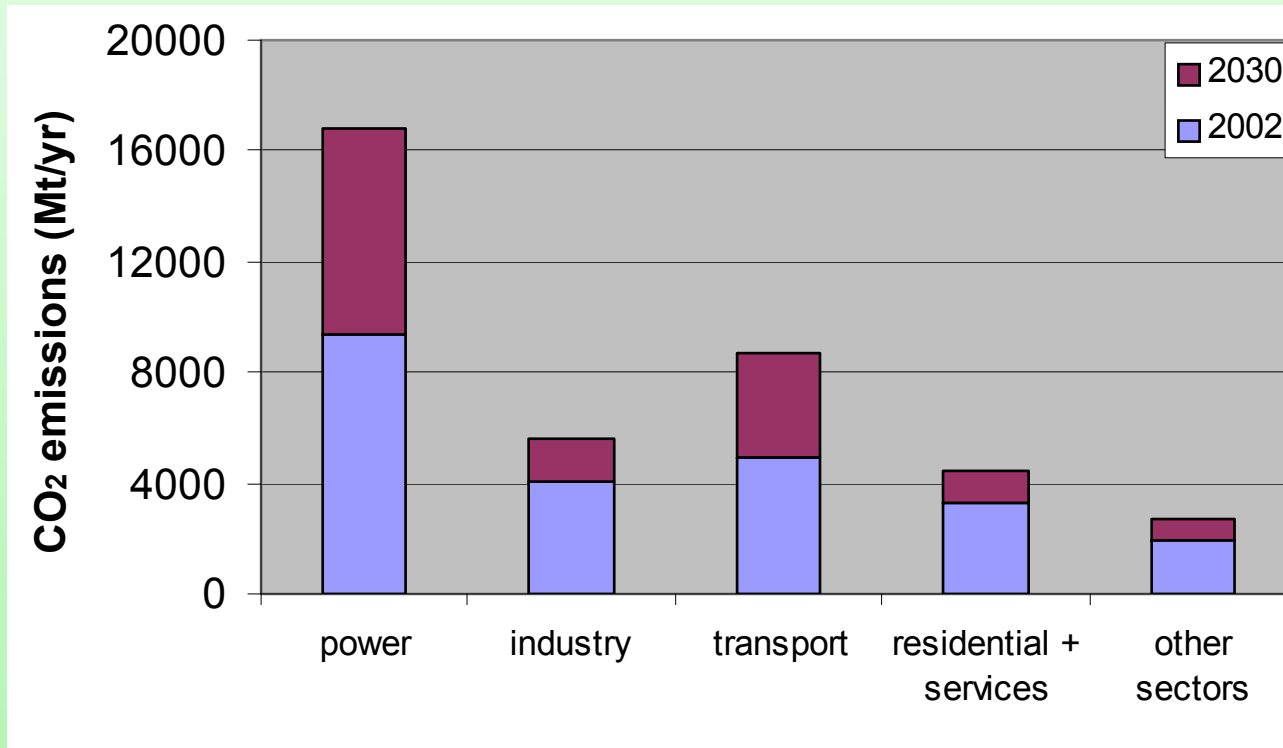

delež fosilnih goriv bo tudi v naslednjih 20-50 letih pomemben

Energetska oskrba in izpusti CO₂

emisije CO₂ iz fosilnih goriv

source: IEA WEO 2004

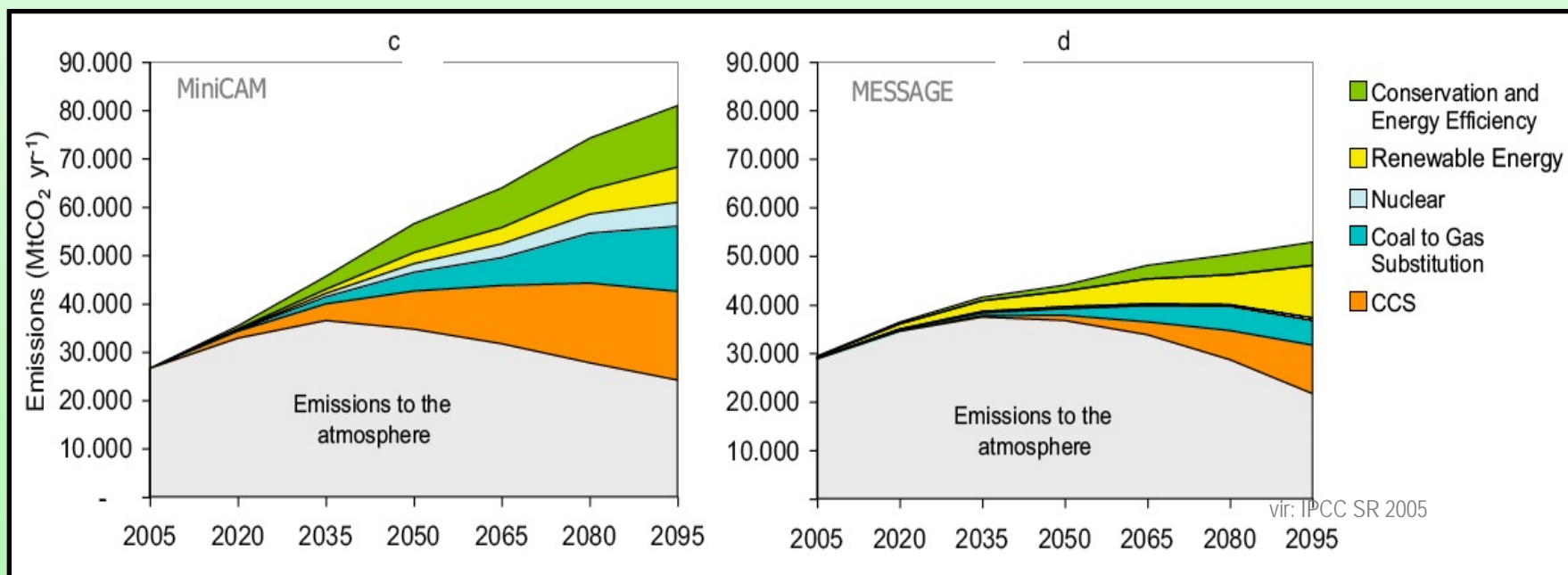

Energetska oskrba in izpusti CO₂

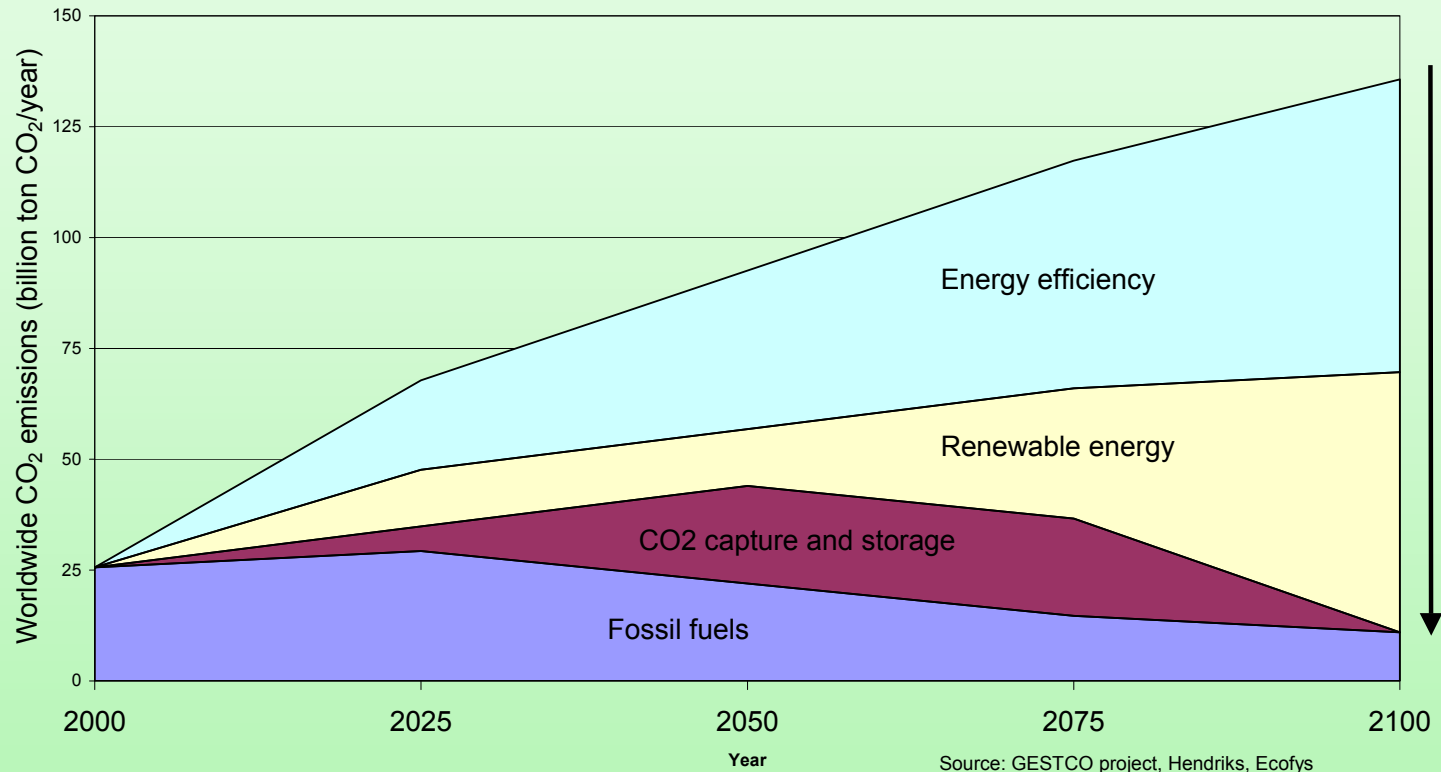
potencialni prispevek različnih ukrepov na zmanjšanje emisij CO₂

- 2 modela -

Energetska oskrba in izpusti CO₂

CCS je tretja opcija

to stališče je privzela tudi EU (*Evropski podnebni in energetski paket*)

Ali je CCS trajnostna rešitev?

možni kriteriji:

obseg omejevanje izpustov
varnost
dolgoročna perspektivnost
energetska varnost
prožnost
gospodarnost
učinkovitost
javna sprejemljivost

po enakih kriterijih je treba obravnavati vse možne rešitve

POVZETEK IN IZHODIŠČA

Tehnologija CCS:

- omogoča nadaljnjo uporabo fosilnih goriv
- povečuje varnost oskrbe z energijo
- potencial za shranjevanje velikih količin CO₂
- tehnologija CCS sedaj prehaja iz demonstracijske faze v pred-komercialno in bo na voljo predvidoma do 2020
- CCS je premostitvena tehnologija, ki bo omogočila zmanjšanje emisij CO₂ za 30% v obdobju do 2050
- dodatni pozitivni učinki (EOR, ETS, posredni stroški povečanih emisij: poplave, neurja, socialni problemi...)

utemeljitev v nadaljevanju....

